

ОБЩИНА СМОЛЯН

УТВЪРЖДАВАМ:

НИКОЛАЙ МЕЛЕМОВ
Кмет на Община Смолян

ОБЩНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА 2022 г.

Съдържание

I. ВЪВЕДЕНИЕ	3
II. ВИЗИЯ	4
III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА	4
IV. ЦЕЛЕВА ГРУПА	4
V. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА СМОЛЯН	4
1. Демографска реалност	4
2. Формално и неформално учене	5
3. Младежка заетост	6
4. Икономическа активност и предприемачество	8
5. Достъп до информация и услуги	9
6. Гражданска активност.....	10
7. Младежко доброволчество	11
8. Здравословен начин на живот	11
9. Младите семейства.....	12
10. Социално включване на младите хора.....	12
11. Младежка престъпност.....	13
12. Младите хора в малките населени места и селски райони.....	14
13. Управление на младежката политика.....	14
VI. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ.....	14
1. Насърчаване на икономическата активност и кариерно развитие на младите хора	15
2. Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги	15
3. Насърчаване на здравословния начин на живот	15
4. Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение	15
5. Развитие на младежкото доброволчество	15
6. Повишаване на гражданската активност	16
7. Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони	16
8. Развитие на межкултурния и международния диалог	16
9. Повишаване ролята на младите хора в превенцията на престъпността	16
VII. ПРЕДЛАГАНИ ДЕЙНОСТИ.....	16
VIII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ.....	16
IX. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ.....	17
X. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА.....	17
XI. РЕД И НАЧИН ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА.....	17
XII. ФИНАНСИРАНЕ	17

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Младите хора се сблъскват с все повече и различни предизвикателства, свързани с развитието на съвременните общества и съвременния свят. Въпреки това те не са само пасивни участници в тези световни процеси. Младите хора предизвикват статуквото. Те са лидери, иноватори и създатели на решения на местно, национално и глобално ниво. Техните визия, качества и умения са незаменими за изграждането на по-устойчиви, справедливи и модерни общности. Активното участие на младите хора в икономическия, социален и политически живот на една страната е от ключово значение както за тяхното благополучие, така и за просперитета на страната.

Поради тази причина младежките политики в България очертават системен и холистичен подход за създаване на благоприятни условия за младите българи да бъдат пълноценни членове на обществото и двигатели на позитивна промяна.

Европейският парламент одобри 2022 г. да бъде определена за Европейска година на младежта. Инициативата, обявена от председателя на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен се реализира под ръководството на българския еврокомисар Мария Габриел.

Европейската година на младежта има три основни измерения. Тя цели да превърне предизвикателствата на екологичния и цифровия преход във възможности. Второто измерение е свързано с приобщаването на всички младежи да придобият знания и умения, да бъдат активни и ангажирани граждани. Освен това, е необходима подкрепа за инициативите на всички равнища - европейско, национално, регионално и местно, и тяхното популяризиране.

Общинският план за младежта на Община Смолян за 2022 г. е разработен в изпълнение на Ревизирана европейска харта за участие на младите хора в живота на общините и регионите, чиито принципи са приети от Общински съвет – Смолян с Решение №343/21.12.2001 г. и Закона за младежта.

Той е стратегически документ за разработване на конкретни мерки за работа с младите хора, за тяхното развитие и реализация и определя основните цели и приоритети на Община Смолян в областта на младежката политика. Насочен е към подобряване качеството на живот на младите хора, чрез създаване на устойчиви механизми за инвестиране в младежта като значим социален капитал и за мобилизиране на потенциала на младежите в развитието на България и Европейския съюз.

Общинският план за младежта цели създаване на възможности за пълноценно развитие на младите хора, изграждане на активна гражданска позиция у тях и включването им в процеса на вземане на решения. Преодоляването на трудностите и работата в екип допринасят за личностното им израстване, което носи усещането, че са направили нещо стойностно и създава самочувствие, с което да се почувстват пълноценни граждани.

Реализира се в партньорство с всички заинтересовани страни на местно ниво: Община Смолян, Общински съвет – Смолян, училищни настоятелства, учебни заведения, ученически съвети, Областен информационен център – Смолян, читалища, неправителствени организации, работещи в областта на образованието, културата и спорта, европроекти, екология и туризъм, МКБППМН, Превантивно-информационен център по наркотични вещества, БЧК, РЗИ, бизнес-организации, териториални структури на заинтересованите централни държавни органи и др.

С настоящия план се създава възможност Община Смолян да гарантира участието на представители на младите хора при формирането, изпълнението и отчитането на общинските политики за развитие на младежта. Създава се възможност

Общината да кандидатства за целево финансиране по програми на Министерството на образованието и науката, Министерството на младежта и спорта, по програми на Европейския съюз и др.

Стратегическите цели, заложи в документа са свързани с насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора, подобряване на достъпа до информация и качествени услуги, насърчаване на здравословния начин на живот, превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение, развитие на младежкото доброволчеството, повишаване на гражданската активност, развитие на младите хора в малките населени места и селските райони, развитие на между културния и международен диалог и повишаване на ролята на младите хора в превенцията на престъпността.

II. ВИЗИЯ

Визията на община Смолян е насочена към подобряване качеството на живот на младите хора и на условията за успеха им, чрез устойчиви механизми за инвестиране в младежта като значим социален капитал и за мобилизиране потенциала на младите хора в развитието на община Смолян, България и Европейския съюз.

III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА

- **Съответствие** на програмите и услугите за младежи с националните, европейските и международните стратегически документи
- **Законосъобразност**
- **Недискриминация, обществена солидарност и толерантност** към всички групи младежи
- **Ефективност и ефикасност** на младежките проекти и инициативи
- **Многосекторен подход**
- **Равен достъп** за всички младежи
- **Иновативност** в процеса на планиране и предоставяне на услуги за младежи, младежки проекти и инициативи
- **Професионализъм** при управлението на услугите за младежи
- **Ефективност, прозрачност и икономичност** при усвояването на финансовите средства
- **Надграждане** и усъвършенстване на съществуващи практики, опит и услуги
- **Изграждане на мрежа от партньорства** на местно, регионално и национално ниво с участието на всички заинтересовани страни.

IV. ЦЕЛЕВА ГРУПА

Дейностите в плана са насочени към подрастващите и младите хора на възраст между 15 и 29 години, организирани или не в различни структури, без оглед на тяхната расова, етническа, национална, социална и културна принадлежност.

V. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА СМОЛЯН

Основно предизвикателство е създаването на мотивация за младите хора да останат да се реализират както на територията на община Смолян, така и в България. Възникналата световна пандемия от Ковид-19 ни изправи пред още по-големи изпитания. В тези трудни времена, стремежът на младите към независимост и самореализация ни карат да бъдем отговорни в създаването на стабилен социален и икономически климат.

1. Демографска реалност

Отново на преден план се наблюдава отливът на младежи от общината. Най-вече това се дължи на липсата на привлекателни възможности за работа и професионално развитие, особено в малките населени места. В резултат на това, голяма част от младите хора емигрират в чужбина, като много от тях никога не се връщат в България. Това са хора, които са инвестирали средства за обучението си в страната, но останали нереализирани на пазара на труда в родината си, са избрали да работят за чужди икономики. Пандемията от Ковид-19 също оказва негативно влияние върху демографската реалност.

2. Формално и неформално учене

За личната реализация на младите хора, за пълноценното им участие в обществения живот, както и за повишаване благосъстоянието на цялото общество е важно доброто образование. Пред образователната система в България стоят два големи проблема. Първият проблем е свързан с ранното отпадане от образователната система на ученици, което води до незавършено основно образование, а вторият - с невъзможността за реализиране на пазара на труда в страната на високообразовани млади специалисти.

Отпадането от училище е явление, дължащо се на комплекс от причини. Учениците, застрашени от отпадане, често страдат от липса на мотивация и неадекватни навици за учене, липсваща самоинициатива и проблемно поведение. Родителската незаинтересованост, липсата на финансови средства и незадоволителните хигиенно-битови условия също са фактор. Най-често това са деца от ромски произход, които имат много неизвинени отсъствия.

От учебния процес отпадат и деца на сезонни работници, които следват родителите си в различни населени места или напускат трайно страната, без да оформят по надлежния ред документи за преместване на учениците.

Един от приоритетите на Община Смолян е намаляването на риска от преждевременно напускане на децата и младежите от образователната система, макар, че като цяло тази тенденция е слабо застъпена в региона.

Пандемията от Ковид-19 доведе до налагане на промени и в образователния процес през учебната 2021/2022 г. В следствие от наложените протиепидемични мерки образователната система преустрои обучението в онлайн формат. Въпреки това учебните заведения от община Смолян успяват да подготвят едни от най-добрите по успех кадри, готови да продължат успешно висшето си образование.

На територията на община Смолян функционират филиали на две висши учебни заведения – Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ и Пловдивски университет "Паисий Хилендарски" с Физико-технологичен факултет, тринадесет общински училища, пет професионални гимназии, дванадесет детски градини, както и Център за подкрепа за личностно развитие - Обединен детски комплекс Смолян, ЦПЛР - Ученическо общежитие „Васил Димитров" - гр. Смолян и ЦПЛР „Широка лъка“ в с. Широка лъка.

Популярността и признаването на неформално обучение са по-разпространени в онлайн пространството, като роля имат и младежките организации, които чрез различни проекти допринасят за развитието на неформалното образование.

Основата на младежката работа е неформалното и информалното обучение. Неформалното учене е обучение, което се осъществява чрез планирани дейности (от гледна точка на целите на ученето, времето за обучение), когато има някаква зададена форма на обучение (например отношения между обучавани и обучители). Информалното учене е учене, което е резултат от ежедневните дейности, свързани с работа, семейство или свободно време, които не са организирани или структурирани по отношение на целите, времето или предоставената подкрепа. Примери за резултати от ученето, придобити чрез информално обучение са умения, придобити

чрез житейски и трудов опит, умения за управление на проекти, придобити езици, межкултурни умения, придобити по време на престой в друга държава, придобити извън работното място умения, доброволчески дейности, културни дейности, спорт, работа с младежи и чрез дейности в дома, например като грижи за дете и т.н. Общи елементи в съществуващите определения за неформалното обучение са целенасочено обучение; разнообразни контексти; различна и лека организация на осигуряване на материали; алтернативни/допълващи стилове на преподаване и обучение; по-слабо признаване на резултатите и качеството. Неформални методи на преподаване и обучение са комуникационни методи: взаимодействие, диалог, посредничество; методи на дейност: опит, практика, експериментирание; социално-фокусирани методи: партньорство, работа в екип, работа в мрежа; самостоятелно насочени методи: творчество, откритие, отговорност. Младежките организации в Смолян чрез различните си инициативи в много голяма степен допринасят за развитието на неформалното обучение. Те са активни в различни програми и проекти, които включват дейности с насоченост в полза на младежите и тяхното личностно развитие. Част от тези инициативи се финансират и от Младежкия фонд на община Смолян.

3. Младежка заетост

От изключителна важност за задържане на младите хора е създаването и запазването на добри условия за реализация в трудовата и социалната сфера. Поради несъответствието на квалификацията на безработните лица с изискванията на работодателите се наблюдава дисбаланс между търсенето и предлагането на работна ръка. В повечето случаи младите хора нямат практически и трудов опит по придобитата специалност след завършване на своето образование и трудно се включват на пазара на труда. Не е наложена все още практиката на работодателите да инвестират в обучението и квалификацията на младите работници и служители. Младите хора се превръщат в потенциален ресурс на заетостта в „сивата част“ на икономиката. Недостатъчните професионални умения и практика в реална среда и невъзможността за професионален избор на учащите от най-ранната възраст, принуждават част от завършилите училище да започнат “първата възможна работа”, най-често в сферата на услугите, търговията и обслужването. Липсата на добро заплащане и условията на труд демотивират голяма част от младите хора.

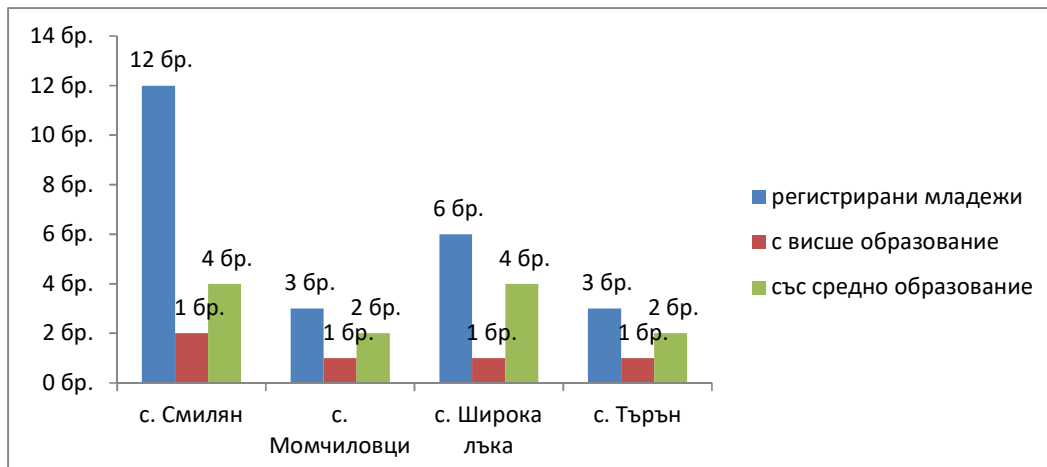
Регистрирани безработни младежи до 29 години в Дирекция "Бюро по труда" - Смолян на територията на община Смолян през 2021 г. са 235 лица, като от тях:

Регистрираните младежи в гр. Смолян за 2021 г. са 211 лица, като от тях:

Безработни младежи в по-големите села, регистрирани в дирекция „Бюро по труда“ за 2021 г.

Заетост при младите хора на субсидирани работни места

За подобряване възможностите за реализация на пазара на труда на младите хора са предвидени редица програми, мерки и проекти, финансирани със средства от Националния бюджет и от Европейския социален фонд чрез Оперативни програми. Успешното им прилагане дава шанс на младежи без трудов стаж или с ниска степен на квалификация да се реализират на пазара на труда.

Програма „Старт на кариерата“

Основната цел на програмата е да бъдат осигурени възможности за придобиване на трудов стаж на безработни младежи, завършили висше образование, с цел улесняване на прехода между образование и заетост. Осигурява се заетост в държавната и местната администрация за срок от 1 година на младежи до 29 години, завършили висше образование и без трудов стаж по специалността. По програмата е наето едно лице в Общинска администрация.

„Младежки медиатор“

В изпълнение на Национална програма „Активиране на неактивни лица“ от средата на месец май 2015 г. в Община Смолян, в отдел „Култура, младежки дейности и спорт“ е назначен младежки медиатор. Основното му задължение е да бъде посредник между неактивните млади хора на възраст между 16 и 29 годишна възраст, които не учат, не работят и не са регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“ и различните институции, предоставящи социални, образователни и други услуги. Основните ангажименти на младежкия медиатор са насочени към това да подпомага безработните млади хора за включване в заетост и обучение в съответствие с индивидуалните им потребности – помощ при изготвяне и редактиране на автобиография, запознаване с различни техники за търсене на работа, избор на подходящо обучение, предоставяне на информация, относно правата и задълженията им и пренасочване към Дирекция „Бюро по труда“, към училища, центрове за професионално обучение и др. Младежният медиатор също така работи активно на различни места там, където се събират млади хора – в читалища, в библиотеки, дори и в кафенета, за да достигне до средата на неактивните младежи. Наред с това, той е и в тясно сътрудничество с различни младежки и доброволчески организации, НПО, училища, работодатели и с дирекция „Бюро по труда“.

„Мениджър за един ден“

Община Смолян се включва ежегодно в инициативата „Мениджър за един ден“ на Джуниър Ачийвмънт България. През 2021 г. тази инициатива се реализира на 23 март в онлайн среда, поради пандемичната обстановка. В нея взеха участие четирима ученици от СУ „Св. Св. Кирил и Методий“, ЕГ „Иван Вазов“ и ПГТТ „Христо Ботев“, които заеха постове на кмет, секретар, главен архитект и директор на дирекция.

Проект „Ученически практики – 2“

През месец януари стартира проект „Ученически практики – 2“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ с партньори Община Смолян и Професионална гимназия по икономика „Карл Маркс“ гр. Смолян. Целта на проекта е провеждане на практическо обучение за учебна 2021 /2022 г. на ученици от професионалната гимназия при реални работни условия в Община Смолян. Практическото обучение се провежда за учениците от 10 и 11 клас, общо 15 (петнадесет) ученици за времето от 10.01.2022 г. до 30.06.2022 г.

4. Икономическа активност и предприемачество

По отношение на икономическата активност може да се твърди, че предприемаческата култура и инициативност на младите хора са в начален етап. Младите хора се нуждаят от по-голяма подкрепа както при стартирането, така и при развиването на самостоятелен бизнес, въпреки добрите практики и модели по проекти и програми, които ги насърчават.

Редица неправителствени младежки организации, опериращи на територията на Община Смолян са активни в изпълнението на различни проекти, с които стимулират предприемаческата активност на младежите чрез организиране на различни обучения, семинари, обмяна на опит с организации от чужбина и други.

Косвено тази дейност се подпомага от общината чрез осигуряване на помещения или друга подкрепа, както и чрез младежкия фонд.

Община Смолян изгради споделено пространство Sky Hub Smolyan за дистанционна работа в сградата на стария Общински съвет /Журналиста/. Пространството е уютно, функционално и предлага всички удобства, като на този етап поема до 15 специалиста. Мястото е подходящо за всички, които желаят и могат да работят от разстояние, IT специалисти, стартиращи фирми, хора, които искат да разнообразят работната обстановка или се нуждаят от място, на което да организират своето събитие и други. Създадена е и Facebook страница с цел публикуване на информацията относно предварителни дейности, организирани в пространството.

В края на 2021г. се осъществи и среща с младежите от сдружение „Млади изследователи за младежко развитие“, на която презентираха идеята на InForce.IT, академия за IT подготовка за успешна кариера. Академията е безплатна, като кандидатите ще преминат през интервю. Курсовете стартираха през месец януари 2022 г. - <https://www.inforce.it/> като са разделени на четири нива- начален, основен, напреднал и професионален. InForceIT Academy създава жива и динамична учебна среда, в която всеки може да развие своя потенциал и изгради кариера на световно ниво.

Учебната програма включва дистанционно и присъствено обучение, като всеки от курсовете има минимален брой присъствени часове. Преподавателската методология има за цел синтезирано и интерактивно обучение, което е насочено практически. Залага се на фундаменталните знания, богатата обща култура и незаменимия опит в реална бизнес среда. При покриване на нужния брой кредити за съответното ниво, всеки курсист получава официален сертификат за успешно завършен курс. Академията залага на задълбочено и присъствено обучение по Soft Skills. Целта е надграждане и развитие на личностните качества в помощ на професионалните. Една реална възможност за успешна IT кариера и бъдеща реализация.

1. Достъп до информация и услуги

За да участват в дейностите и в живота на своите общности, както и да се възползват от услуги и възможности, предназначени за тях, младите хора трябва да бъдат информирани. Един от приоритетите в младежката политика на Община Смолян е подобряване на достъпа до информационни услуги, които подпомагат личностното и обществено развитие на младежите, в съответствие с потребностите и интересите им и повишаване на тяхното качество. Днес информационните технологии дават значителни предимства на всички, които ги ползват. Източниците за масова информация, особено електронни дават широк поток от разнородна информация и са даденост за младите хора. За да се постигне реално младежо участие, е необходимо да се разработват и провеждат обучения за младите хора, да се поддържа информираността им, да се подкрепят проектите им, както и да бъдат създадени необходимите условия за това. Чрез дейността на Областния информационен център се предоставя актуална информация за възможностите за финансиране на проекти включително и на младежки организации.

Въпреки масовото навлизане на информационните технологии в бита и в работата, достъпът на младите хора, особено на социално неравнопоставените и тези в селата, е все още ограничен.

Община Смолян има изградена добра културна инфраструктура – обществени библиотеки, музеи, читалища. Те изпълняват и ролята на памет за миналото като

събират, съхраняват и осигуряват достъп до материали, свързани с историята на общността или на отделни личности. Чрез предлагането на разнообразна информация те подпомагат хората да участват компетентно при обсъждането и вземането на решения по ключови проблеми.

Община Смолян има четири зони за безплатен високоскоростен интернет на обществени места, които се намират на следните места:

- гр. Смолян, бул. „България“ №71 - Стар център
- гр. Смолян, ул. „Доктор Петър Берон“ - Спортни площадки
- гр. Смолян, ул. „Доктор Петър Берон“ - Спортен комплекс (Старият стадион)
- гр. Смолян, бул. България №12 ж.к. Нов център - Родопски драматичен театър

WiFi4EU е отворена мрежа, тя е със свободен достъп и не е необходимо потребителите да се идентифицират по някакъв начин (например използване на парола) за свързване.

Община Смолян поддържа страница във Facebook за младежките дейности, в която редовно се публикува полезна информация както за предстоящи, така и за отминали събития.

2. Гражданска активност

Наложените противоепидемични мерки във връзка с пандемията от Ковид-19 през 2021 г., доведоха до един период на ограничаване на събиранията и контактите с хората помежду си. Въпреки това социалните мрежи и онлайн средата останаха отворени за изразяване на гражданските позиции. Този начин на общуване, разбира се, не е чужд за младите хора, дори е предпочитан начин за изявяване. Участието на младите хора в процеса на взимане на решения по проблеми и въпроси, важни за тяхното бъдеще, членството им в различни младежки организации, включването им в различни инициативи допринасят за социалното и трудовото им развитие.

Община Смолян е един от 5-те партньора в проект „АГОРА - демократични ценности и култура в Европа”, по програма „Европа за гражданите“. Останалите партньори са: Община Атиену, Кипър – водещ партньор, Община Санта Мария да Фейра, Португалия, Община Чинисело Балсамо, Италия и Институт за изследвания и обучение по европейски въпроси, Атина, Гърция. Проектът е насочен към младежите, чрез провеждането на семинари, „структуриран диалог“, АГОРА - дебат на обществени места, като по този начин младежите от съответните държави да навлязат в темите за европейските права, европейската идентичност и активното участие, докато се запознават с демократичните процеси и политики и се срещат хората, които взимат политическите решения. Така проектът изпълнява основната цел на Програмата „Европа за гражданите“ за насърчаване на европейското гражданство и подобряване на условията за демократично участие на ниво Европейски съюз на младите хора. Дейностите по проекта ще предоставят на младежите по-добро разбиране за ценностите на Съюза и за своите права. Социалната и межкултурна ангажираност на ниво ЕС също така се постига чрез включване на разнородни целеви групи и на младежи от различни националности.

Планирани дейности през 2022 г.:

- През м. март 2022 г. предстои провеждане на третата среща по проекта в Община Чинисело Балсамо, Италия - представители на партньорите по проекта ще участват в двудневни семинари за въпросите на ангажираността на младите към европейските инициативи;

- През м. май 2022 г. предстои провеждане на четвъртата среща по проекта в Атина, Гърция - представители на партньорите по проекта ще участват в открит

диалог - диалог в публично пространство, където ще се проведе симулация на демократичен процес при вземане на решения, както по време на Древна Атина.

- През м. юли 2022 г. е планирано посещение в Европейския парламент, където да бъде представен общия политически документ, разписан по проекта;

- През м. септември 2022 г. е планирана заключителна среща по проекта - домакин ще бъде водещият партньор – Община Атиену, Кипър.

3. Младежко доброволчество

Доброволството е, и винаги трябва да бъде в основата на гражданското общест-

ство и като такава, трябва да бъде насърчавано. Въпреки това, доброволството като акт на съпричастност към обществените проблеми все още не е достатъчно популярно не само сред младите хора, но и в обществото ни като цяло. В тази връзка Община Смолян подкрепя инициативи и информационни кампании, целящи въвличането на младите хора в развитието на доброволческата дейност. Ежегодно се набират средства за подпомагане лечението на нуждаещи се, организират се акции за почистване на паркове, базари, изложби и др. Не са малко доброволците от различни младежки организации, които се включват в осъществяването на тези младежки дейности или полагат доброволен труд. Тук разбира се, трябва да бъде разграничено еднократното доброволчество (като участие в дадено събитие напр.) и дългосрочното доброволчество към конкретна доброволческа организация. За да бъде стимулиран интересът към дълготрайното доброволчество, е необходимо със съвместни усилия да се популяризира дейността на доброволческите организации, както и възможностите на тези организации, които предлагат нови знания, обучение, опит и работа в екип при доброволците, както и формират положителни промени в гражданския ангажимент на хората. Също така е необходимо сертифициране и признаване на обучението, опита и уменията, които младите доброволци получават по време на доброволческите дейности.

4. Здравословен начин на живот

Провеждането на кампании и инициативи с цел развитие на знания, нагласи и умения за здравословен начин на живот, обмяната на опит, добри практики и превантивни мерки за ограничаване на негативни социални влияния, също са част от младежката политика на Община Смолян.

Изправени пред тенденцията за засилване на злоупотребата на тютюн, алкохол и наркотици и разпространението на болестите, предавани по полов път сред младите хора, местните и регионални власти, заедно с представители на младежките организации, доброволци, здравни работници и институции, работещи с млади хора, е необходимо да прилагат съвременни мерки за обучение и превенция в тази посока. Младите хора трябва да бъдат директно въвлечени в тяхното изпълнение, с цел безопасно поведение и избягване на рискови за здравето практики.

С цел превенция на рисковите фактори на жизнената среда и повишаване нивото на информираност и придобиване на знания и умения за здравословен начин на живот сред младите хора на територията на община Смолян действа Превантивно информационен център (ПИЦ) по наркотични вещества и Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни /МКБППМН/.

Техният основен приоритет е реализирането на дейности в сферата на профилактика на болестите и промоция на здравето, свързани с:

- организиране и осъществяване на образователни дейности в областта на профилактиката на болестите и промоцията на здравето;

- организиране и осъществяване на дейности и прояви, свързани с международни и национални дни, посветени на здравен проблем;
- разработване и разпространение на съвременни печатни и аудио-визуални, здравно-образователни, информационни и методични материали за нуждите на населението.

Целевите групи, към които е насочена дейността са деца, ученици и млади хора.

Посредством спортната дейност и различните форми на физическа активност се подобрява нивото на дееспособност на младите хора и тяхното качество на техния живот. Заниманията по вид спорт се осъществяват чрез осигуряване на оптимални условия и възможности за практикуване от младежите, в това число и за тези с увреждания, както и за деца в риск. Новоизградените детски, спортни и фитнес площадки на територията на общината са със свободен достъп и са предназначени за масов спорт, като по този начин се разширяват и обогатяват възможностите за утвърждаване на физическото възпитание и спорта като средство за здравословен начин на живот сред младите хора.

В рамките на ежегодния спортен календар Община Смолян организира и провежда масови спортни прояви и координира дейности и мероприятия свързани със спорта при децата, юношите и младежите.

На територията на община Смолян развиват дейност клубове в спортовете футбол, волейбол, вдигане на тежести, ски, ориентирание, сноуборд, плуване, спортни танци, тенис на маса и др. Функционират модерно обновени спортни комплекси - спортна зала, плувен басейн и открити спортни площадки. Общината изключително много набляга и държи на спорта, защото именно той е и едно от най-добрите средства за борба и превенция на употребата на алкохол, цигари и други вредни навици. При желание, възможности за спортни занимания има.

Пандемията от Ковид-19 и наложените противоепидемични мерки затвориха редица спортни клубове, фитнес зали, танцови състави и др. спортове. Всичко това оказва негативни последици върху физическото състояние на голяма част от хората, най-вече на подрастващите.

5. Младите семейства

Формалното и неформално учене, младежката заетост, както и икономическа активност и предприемачество, оказват съществено влияние върху създаването и съхраняването на едно бъдещо семейство. Тези фактори са ключови в етапа на развитие на младежта. Липсата на който и да било от тях, води до предстоящи негативни последици, като нарастване броя на разводите в младежка възраст, нарастване на относителния дял на децата, родени извън брак, и на младите жени, които са самотни родители.

Друг проблем сред младите хора остава продължителното им съжителство с родителите, като основната причина за това е липсата на финансови възможности да живеят под наем или да закупят собствено жилище.

От м. февруари 2019 г. с решение на Общински съвет – Смолян се отпускат финансови стимули в размер на 500 лв. за новородено или осиновено дете в семейства от Община Смолян. През 2021 г. има отпуснати 119 финансови стимула.

6. Социално включване на младите хора

Налице са ограничени възможности за професионална заетост на младежи с увреждания. Когато не могат да намерят работа те се обезкуражават и това пречи на тяхното социално включване. Община Смолян даде възможност на три лица с увреждания до 29 г. да работят по проект „Обучение и заетост за младите хора“, като по-този начин ги насърчи да докажат себе си и да се чувстват пълноценни хора.

Проект: "По-близки и по-успешни в Община Смолян"- Процедура „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи. интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование“ – компонент 2.

Проектът има за цел да създаде ефективен и иновативен модел за устойчива социално-икономическа интеграция на хора от уязвимите групи на територията на Община Смолян, насочен към повишаване на качеството на живот, намаляване на бедността и спиране на предаването на бедността през поколения. Нашата концепция се основава на междусекторен подход и комплекс от взаимно-допълващи се дейности, насочени към решаване на съществуващите проблеми пред лицата и семействата от уязвимите групи, съчетани с възможността за индивидуален подход, съобразен с потребностите и желанията на целевите групи. Проектът включва редица дейности за трайна интеграция на пазара на труда, включващи мерки за активиране, мотивационно и професионално обучение, осигуряване на субсидирана заетост, както и за насърчаване на предприемачеството и самостоятелната стопанска дейност. Ще бъде развита интегрирана социално-здравна услуга в общността, която ще даде възможност за промоция на здравето, по-добро качество на живот и грижа за възрастните и хората с увреждания от маргинализираните групи. Трайната интеграция изисква да бъдат реализирани дейности за преодоляване на негативните стереотипи спрямо ромската общност и популяризиране на културната идентичност на ромите, като пълноценна част от гражданското общество в Смолян и в България. Социално-икономическата интеграция е процес, който изисква продължителни и целенасочени усилия по отношение на децата и семействата. Необходимо е да намалим съществено дела на отпадналите от образование и да работим с родителите за тяхното активно участие, включително и "училище за родители". Проектът включва широк кръг допълнителни занимания с ученици, застрашени от отпадане, както и подобряване на образователната среда в техните училища и детски градини. Предвидени са и мерки за кариерно консултиране за осигуряване на успешен преход от образование към заетост.

7. Младежка престъпност

Смолян е сравнително спокоен град, но все пак има случаи в които се наблюдава прояви на престъпност и насилие, въпреки въведените мерки за снижаване на насилието като поставяне на охрана, видеонаблюдение и др. Имайки предвид, че жертвите на престъпността и насилието често са млади хора, е необходимо да се търсят адекватни реакции срещу престъпността и насилието в съвременното общество. Младите хора трябва да се включват активно в превенцията, като това трябва да става в сътрудничество с всички обвързани участници, като образователните институции и полицейските власти. Активното участие на младите хора в превенцията на престъпността и по-специално в различни правонарушения, е необходимо да бъде стимулирано постоянно. Местната власт в лицето на Община Смолян, младежките организации и медиите се ангажират все повече в превенцията на правонарушенията, извършвани от младежи. Най-рискови се оказват младите хора без родителски контрол и преждевременно напуснали образователната система. Има какво да се желае все още по отношение на доверието и респекта по отношение на правоохранителните и правораздавателните органи сред младите хора, което възпрепятства активното им участие в превенцията на престъпността.

МКБППМН работи в съответствие със ЗБППМН, Конвенцията на ООН за правата на детето, инструкциите на ООН по превенцията на престъпността сред непълнолетните, Закона за закрила на детето и свързаните с тях подзаконовни нормативни актове. Членовете на МКБППМН винаги са в помощ със своите превантивни кампании на всички училища на територията на общината. По линия на МКБППМН през изтеклата 2021 г. са разгледани 32 възпитателни дела с наложени мерки по ЗБППМН.

МКБППМН към Община Смолян провежда ежегодно множество беседи, тренинги и обучения с ученици от Община Смолян по наболели теми на днешното общество.

8. Младите хора в малките населени места и селски райони

По-високият стандарт на живот, възможностите за икономическа активност и професионална реализация мотивират младите хора да сменят мястото си на живеене. Вътрешната миграция оказва влияние предимно в по-малките населени места. Въпреки това Община Смолян работи непрекъснато за създаване на благоприятна среда за развитие на младите хора в малките населени места и селските райони, както и за тяхната социална и културна интеграция в обществото чрез диалог и обмен на културни традиции. Привлекателните възможности за икономическа активност и професионална реализация, на младите хора в малките населени места и селските райони са недостатъчни. Все пак има млади хора, които са избрали да живеят и да се развиват в планината, като използват възможностите за развитие на туризма и занаятчийството.

Читалищата на територията на нашата община и в най-малките селища, имат своето място, което трябва да бъде съхранено, макар и с ограничени възможности за дейност, защото в повечето случаи се оказват единственото пространство за социално общуване и имат обединяваща роля за местната общност. Те са естествените обществени центрове, където се съхраняват традиционните материални и духовни богатства на селищата в общината. В тях се осъществява връзката между миналото и съвременното, създава се и се възпроизвежда културата по места. Съзнавайки спецификата на региона, съхраненото родопско фолклорно богатство и живите му традиции, читалищните специалисти целенасочено развиват любителското художествено творчество.

9. Управление на младежката политика

Община Смолян участва в реализирането на политиките за младите хора в тясно сътрудничество между различните секторни държавни органи на централно и областно ниво. Отбелязва се напредък в публичното предлагане на качествени услуги, подкрепящи развитието на младите хора, особено услугите за свободното време. Наблюдава се напредък в участието на млади хора в управлението на младежката политика на национално, регионално, областно и общинско ниво.

VI. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

Специфичните цели за провеждане на политиката за младежта на Община Смолян са:

1. Насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора цели създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествен живот на младите хора в Община Смолян чрез:

- Насърчаване на млади хора с изключителни постижения в областта на иновациите и промотиране на техните успехи;
- Популяризиране на възможностите за младежка заетост чрез отворени европейски програми;

- Организиране на младежки трудови борси, съвместно с работодатели и други заинтересовани и компетентни страни;
- Създаване на възможности за стажове в общинска администрация на студенти и ученици.

2. Подобряването на достъпа до информация и качествени услуги чрез:

- Предлагане на качествени информационни услуги, предоставящи актуална, систематизирана и достъпна информация, удовлетворяваща интересите и потребностите на младите хора.
- Привличане на корпоративната среда за осъществяване целите на младежката политика в страната;
- Публично подпомагане и предлагане на услуги за организиране на свободното време на младите хора;
- Разширяване на мрежата и развитие на капацитета на доставчиците на услуги за развитие на младите хора - професионални консултанти, юридически лица с нестопанска цел, читалища, културни институти, спортни организации и др.

3. Насърчаване на здравословния начин на живот чрез:

- Организиране на информационни кампании относно начина на хранене и двигателния режим на младите хора;
- Превенция на тютюнопушенето, употреба на наркотици и полово предавани болести;
- Насърчаване на физическата активност на младежите и подкрепа на спортни инициативи.

4. Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение чрез:

- Популяризиране на целенасочени и качествени социални услуги;
- Провеждане на информационни кампании, относно възможностите за трудова ефективност на хората с увреждания;
- Подобряване на архитектурната градска среда посредством различни източници на финансиране;
- Превенция на социалното изключване на младежи на възраст от 18 до 29 години в неравностойно положение.

5. Развитие на младежкото доброволчество като движеща сила за личностно развитие, мобилност, учене, конкурентноспособност, социално сближаване, солидарност между поколенията и формиране на гражданско самосъзнание чрез:

- Инициране на повече доброволчески възможности за младите хора;
- Създаване на доброволчески инициативи за младежите като възможност за личностно развитие, учене, социално сближаване и формиране на гражданско самосъзнание.

6. Повишаване на гражданската активност цели осигуряване на възможности за пълноценно участие на младите хора в гражданския живот и за приобщаването им към основните демократични ценности и стандарти чрез:

- Прозрачност на местните политики по отношение на младежта – организиране на дискусии, срещи, форуми по определени теми. Текущо проучване на потребностите и проблемите;
- Насърчаване на младежите да бъдат активни граждани с ясна обществена позиция;
- Информирание на младите хора за дейността на Общинския съвет и формирането на младежка политика;
- Осигуряване на възможност младите хора да участват в процеса на вземане на решения, относно младежките политики;
- Насърчаване и подпомагане на развитието на младежките организации на територията на общината;
- Подпомагане реализирането на младежки инициативи и кампании;
- Задълбочаване контактите на смолянските младежки организации с такива от страната и чужбина чрез работни срещи, семинари, изложения.

7. Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони чрез:

- Насърчаване и подпомагане на читалищата като средища за информация, неформално обучение, културно изразяване и гражданско участие в селските райони;
- Мобилизиране на участието на младите хора в управлението на местното развитие и инициативни групи;
- Насърчаване на инициативи на младежите и техните организации в малките населени места;
- Участие на младежки организации в опазване, подобряване и управление на природното богатство като основа за устойчиво икономическо развитие;
- Подпомагане дейността на младежки организации в сферата на културата, спорта и др.;
- Подпомагане на земеделски и неземеделски дейности - туризъм, занаяти и други сред младежите;
- Проучване и обсъждане на възможностите за създаване на споделено младежко пространство (клубове по интереси);

8. Развитие на межкултурния и международния диалог чрез:

- Популяризиране възможностите за младежки обмени;
- Популяризиране на европейското сътрудничество в младежката сфера;
- Насърчаване и подпомагане на мобилността на младите хора;
- Стимулиране и подпомагане участието на млади хора в международни и европейски инициативи.

9. Повишаване ролята на младите хора в превенцията на престъпността чрез:

- Организиране на информационни кампании за превенция на правонарушенията, извършвани от млади хора;
- Увеличаване броя на съвместните инициативи с МВР и училищните ръководства, с младежи без родителски контрол (отсъстващи родители, непълни семейства) и ранно отпадналите от образование;
- Провеждане на спортни прояви за превенция на младежката престъпност;
- Изграждане на доверие между младите хора и правоохранителните органи;
- Повишаване на културата за пътна безопасност сред младите хора.

VII. ПРЕДЛАГАНИ ДЕЙНОСТИ

Предложените дейности са изброени в Приложение №1.

VIII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Представителство на младите хора в местното самоуправление и в обществения живот
- Успешна професионална и социална реализация на младежите
- Увеличаване броя на спортуващите
- Активно участие в социални и културни организации и проекти, осигуряващи формирането на гражданско общество
- Повишено ниво на информираност и придобити умения и знания за здравословен начин на живот
- Повишена активна гражданска позиция и включване на младите хора в дейности по превенцията на зависимостите
- Намаляване на младежката престъпност
- Повишена активност и участие на младите хора в европейски и международни проекти и инициативи
- Активизиране на участието на младите хора при решаване на младежките проблеми
- Създадени условия за подкрепа и реализиране на младежки кампании и младежки инициативи
- Увеличен брой на доброволците в Смолян

IX. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Постигането на изброените цели се осъществява чрез изпълнението на конкретни дейности в партньорство между Община, институции, неправителствени организации, образователни институции и граждани и се координира чрез провеждане на заседания с Консултативния съвет за младежта. Взаимодействието се осъществява чрез регулярни срещи с младежи и неправителствени организации, работещи в сферата на младежките дейности, други заинтересовани страни и организиране на Дни на отворените врати.

X. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Кметът ръководи и координира дейностите по изпълнението на Общинския план за младежта в община Смолян, който се приема с Решение на Общински съвет и е отворен за актуализация при необходимост. Съществена е ролята и на Консултативния съвет за младежта към Кмета на община Смолян.

XI. РЕД И НАЧИН ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

След приемане на Общинския план за младежта от Общински съвет - Смолян, същият се публикува на сайта на Общината в раздел „Младежки дейности“.

XII. ФИНАНСИРАНЕ

- Финансовите средства за изпълнение на Общински план за младежта се планират ежегодно в рамките на годишния общински бюджет.
- Финансирането се осъществява и със средства от фондовете на ЕС и други програми.